

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

10

Београд - 2023

КОРИШЋЕЊЕ СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА (СЕФ)

ПРАКТИЧНА ОБУКА ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ И ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ ПРЕКО СЕФ

Датум	Тема	Предавач	Број часова
20. јун 2023.	Увод, правни оквир Трансакције и субјекти на које се односи/не односи електронско фактурисање Изузећа када не постоји обавеза издавања електронске фактуре Систем електронских фактура – технички аспекти	др Милан Неговановић	4
22. јун 2023.	Електронска фактура и ПДВ рачун, извршни поступак и употреба података Пореске категорије на СЕФ и шифре основа	Јована Стојановић	4
27. јун 2023.	Авансни рачун	Данијела Крајић Дамјановић	4
29. јун 2023.	Издавање електронске фактуре за извршени промет	Данијела Крајић Дамјановић	4
4. јул 2023.	Отказивање и сторнирање електронске фактуре	др Милан Неговановић	4
6. јул 2023.	Прихватање и одбијање, чување и архивирање електронске фактуре	др Милан Неговановић	2
	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ	Јована Стојановић	2
11. јул 2023.	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ Књижна одобрења и задужења	Јована Стојановић	4
13. јул 2023.	Рачуноводствени аспекти електронских фактура и остала релевантна питања у вези СЕФ	Данијела Крајић Дамјановић	4
УКУПНО ЧАСОВА			32

Курс се одржава наведеним датумима, уторком и четвртом, од 16.00 до 19.30 часова преко интернет платформе Zoom.

На курсу се разматрају и повезане пореске импликације у вези са обрачуном ПДВ, правом на претходни порез, повећањем, односно смањењем обрачунатог ПДВ, исказивањем података на основу електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и остала релевантна и актуелна питања.

Накнада за присуствовање курсу износи **32.000 динара без ПДВ** (38.400 динара са урачунатим ПДВ). У износ накнаде укључени су и презентације у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка предавања на курсу.

За одржавање курса потребно је да се пријави минимално 20 полазника. Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту **www.privsav.rs**, у оквиру секције **еПродавница – Курсеви**.

Након одобрења пријаве, а по извршеној уплати, корисник добија параметре за регистрацију на платформи Zoom, преко које ће се вршити пренос курса. Могуће је плаћање у две рате.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и слањем линкова можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анџић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Белић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСИ И НОВИ ПРОПИСИ

Донесен је нови Закон о безбедности и здрављу на раду – Снежана Анџић	5
1. Законске обавезе се односе и на лице које се самозапошљава	5
2. Нове дефиниције радних места са повећаним ризиком	5
3. Рад од куће и рад на даљину	6
4. Саветник и сарадник за безбедност и здравље на раду	6
5. Обавеза организовања послова безбедности и здравља на раду	6
6. Послодавац који сам обавља послове безбедности и здравља на раду у делатностима са ниским ризиком	6
7. Посебни услови за обављање послова код послодаваца који обављају послове у високо ризичним делатностима и осталим делатностима у зависности од броја запослених	7
8. Ангажовање правног лица или предузетника са лиценцом	8
9. Обавезе послодавца и акт о процени ризика	8
10. Новине у вези са начином и роковима за обуку запослених	8
11. Лекарски прегледи запослених	9
12. Обавеза вођења евиденција	9
13. Пријава и извештавање надлежних органа о повреди на раду и професионалној болести	9
14. Регистар повреда на раду	9
15. Стручни испит и издавање лиценци	10
16. Услови за издавање и обнављање лиценци	10
17. Забрана рада на привременим или покретним градилиштима за време трајања околности које доводе до угрожавања безбедности и здравља на раду запосленог	11
18. Казнене одредбе	11
19. Прелазне одредбе и ступање на снагу	11
Донет је Закон о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју – Иван Антић	13
Донет је Правилник о организацији и пословима учесника у функционисању система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима – Иван Антић	15

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ И ПДВ

Од 8. маја 2023. године СЕФ преузима податке о издаваоцу и примаоцу електронске фактуре из локалне базе података корисника, тј. из XML документа – др Милан Неговановић	17
Исправка грешака – сторнирање електронских фактура у систему електронског фактурисања и електронског евидентирања обрачуна ПДВ – Јована Стојановић	19
1. Исправка грешака у електронским фактурама	19
2. Примери из праксе	24
3. Исправка грешака у авансним рачунима, књижним задужењима и књижним одобрењима	30
4. Поништавање и корекције ЕЕО ПДВ	31

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Бескаматне позајмице између повезаних лица – осврт на мишљење МФИН, 011-00-805/2022-04 од 31.01.2023. године – Горан Лазовић	34
1. Увод	34
2. Рачуноводствено вредновање бескаматних позајмица	35
3. Тест на присуство ефекта утањене капитализације	41
4. Утврђивање тржишне цене у складу са мишљењем МФИН	43
Утањена капитализација и обрачун камата „ван дохвата руке“ – др Милан Неговановић	46
1. Порески обвезник је од повезаног лица добио бескаматни зајам и није исказао расходе камата	47
2. Порески обвезник је од повезаног лица добио зајам/кредит са каматом и исказао је расходе камата	47
3. Порески обвезник је повезаном лицу дао бескаматни зајам и није исказао приходе по основу камате	56
4. Порески обвезник је повезаном лицу дао зајам/кредит са каматом и исказао је приходе од камата	58
5. Утврђивање тржишне каматне стопе применом општих правила о трансферним ценама	59
6. Укључивање зајмова и кредита са повезаним лицима у студију трансферних цена	60
7. Продаја повезаном лицу на рате по основу које је целокупан приход укључен у опорезиву добит пореског периода не сматра се зајмом за који је обвезник дужан да утврђује камату „ван дохвата руке“	61
Порез по решењу на приходе нерезидентних правних лица по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике (од исплатилаца који нису дужни да обрачунавају порез по одбитку) – Душан Поповић	62

РАЧУНОВОДСТВО И ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ

Годишњи извештај о пословању – Горан Лазовић	67
1. Увод	67
2. Обвезници састављања и достављања ГИП-а	67
3. Информације које се наводе у ГИП-у (структурни елементи)	69
4. Извештај о корпоративном управљању	81
5. Нефинансијско извештавање	82
6. Извештај о плаћањима ауторитетима власти	84
Питања и одговори из области рачуноводства – др Ратомир Ћировић	86
1. Утврђивање прихода од продаје станова у току изградње у складу са МСФИ 15 <i>Приходи по основу уговора са купцима</i>	86
2. Књижење добитка или губитка од продаје акција класификованих по фер вредности кроз остали укупни резултат у складу са МСФИ 9 Финансијски инструменти	87
3. Књижење преноса некретности коју користи власник за обављање делатности у инвестиционе некретности	89

СРП – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

4. Прелазак на примену пуних МСФИ правног лица које је примењивало МСФИ за ПСП	90
5. Рачуноводствени третман засада украсног дрвећа	90

СПОЉНОТРГОВИНСКО И ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

Одговори на питања са вебинара о контроли девизног пословања од 17. маја 2023. године –

Тијана Павловић и Андрија Јовичић	91
1. Бројеви фактура на увозној ЈЦИ и у Обрасцу 70 којим се плаћа тај увоз треба да буду идентични	91
2. Није могуће извршити пребијање дуговања по основу пенала због једностраног раскида уговора са нерезидентом са потраживањем по основу извоза робе истом нерезиденту	92
3. Код интракорпоративног пребијања дуговања и потраживања са иностранством не постоји обавеза достављања било каквих извештаја надлежним органима, нити се преко пословне банке по том основу спроводе било какве операције	93
4. Постоји могућност плаћања другом нерезиденту када је реч о комерцијалном кредиту из члана 4. Закона о девизном пословању	94
5. Број профактуре на основу које је унапред плаћен увоз робе треба да се унесе у Рубрику 44 ЈЦИ	96
6. Резидент може одобрити зајам повезаном правном лицу у иностранству под прописаним условима	96
7. Разлика у односу на фактурисану вредност увезене робе може се правдати и кредит нотом коју резидент добије на основу уговора са добављачем из иностранства којим је предвиђен бонус на остварени годишњи промет робе	97
8. Када се обавеза према нерезиденту за увезену робу затвара са потраживањем према истом нерезиденту по основу извоза робе (при чему од извоза и увоза робе није прошло више од годину дана), а да при томе није од надлежног министарства тражено (нити је добијено) решење о одобрењу за извршење компензационог посла са иностранством, тада се ради о пребијању дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског посла из члана 6. став 1. Закона о девизном пословању	98
9. Роба која се у Републици Србије продаје правном лицу које има седиште у иностранству, с тим да се роба испоручује правном лицу које има седиште у Србији може се наплатити у девизама, јер се тај промет сматра спољнотрговинским прометом	99
10. Резиденти који имају отворен рачун код банке у иностранству дужни су да на прописан начин достављају извештаје Народној банци Србије све док се рачун не затвори, па и у случају када на том рачуну нема промета	99
11. Извештаји огранака страних лица	100
12. Уплата трошкова службеног пута у иностранство	100
13. Приликом плаћања добављачу за увезену робу која је смештена у царинско складиште, у Налогу за плаћање (Слог 70) не попуњава се поље посебне ознаке	101
14. Непостојање могућности преноса дуговања резидента које није настало по основу реализованог спољнотрговинског посла већ по основу куповине горива у иностранству	101

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – др Милан Неговановић, Иван Антић, Тијана Павловић и мр Дејан Дабетић	103
1. Измене СЕФ верзија 3.3 доступне су на продукционом окружењу	103
2. Измена на СЕФ верзија 3.3.1	103
3. Подношење пријава за оснивање привредних друштава електронским путем	103
4. Предлог Закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом	104
5. Нови систем јавног превоза „Београд плус“	104
6. Потврде о резидентности Уједињених Арапских Емирата и Азербејџана издају се у електронском формату	105

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	106
ПДВ	106
Фискализација	109
Порез на доходак грађана	111
Порески поступак и пореска администрација	118
Избегавање двоструког опорезивања	120
Накнаде за коришћење јавних добара	123

Акциза-----	125
Обједињена мишљења -----	126

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јуну 2023. године – Весна Боровић -----	128
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић-----	131
--------------------------------------	-----

ДОНЕСЕН ЈЕ НОВИ ЗАКОН О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 35 од 29.04.2023. године објављен је Закон о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 7. маја 2023. године и чијим ступањем на снагу престаје да се примењује Закон о безбедности и здрављу на раду (101/2005, 91/2015, 113/017 – у даљем тексту: Ранији закон).

Новим Законом, поред унапређивања и спровођења мера безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној средини, ради спречавања повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом, уређују се и општа начела превенције, права посебних група запослених, обавезе послодавца, права и обавезе запослених, информисање, консултовање, сарадња и обука запослених и представника запослених за безбедност и здравље на раду, Регистар повреда на раду, стручни испити, издавање лиценци, надзор и казнене одредбе.

У наставку дајемо објашњења у вези са новинама које су уређене Законом.

1. Законске обавезе се односе и на лице које се самозапошљава

Као ново законско решење у систему безбедности и здравља на раду уређено је да је лице које се самозапошљава одговорно за своју безбедност и здравље и безбедност и здравље других лица на које утичу његов рад, односно пропусти. Наведено решење је уведено да би се изједначила права и обавезе свих лица која учествују у процесу рада, без обзира на њихов статус организовања, односно да би се Законском заштитом обухватила и физичка лица која се самозапошљавају (првенствено се мисли на предузетника) иако немају запослена, односно друга радно ангажована лица.

Одредбом члана 4. Закона уређена је дефиниција лица које се самозапошљава и то је физичко лице које обавља привредну и другу делатност као:

– предузетник који самостално обавља привредну или другу делатност и при томе радно не ангажује друга лица,

– носилац или члан породичног пољопривредног газдинства, који обавља посао са члановима породичног пољопривредног домаћинства у складу са прописима о пољопривреди.

2. Нове дефиниције радних места са повећаним ризиком

Законом је, такође, као новина дефинисана одређена врста рада и простора на којем се рад обавља, као и јасно дефинисање радних места са повећаним ризиком. Тако је:

– **радилиште** простор на отвореном у којем се изводе радови у складу са елаборатом о уређењу и извођењу радова, сходно прописима о безбедности и здрављу на раду;

– **рад у дубини** рад при ископима дубљим од једног метра или насипима вишим од једног метра;

– **рад на висини** сваки рад који запослени обавља користећи ослонце на висини два метра и више од чврсте подлоге при чему радни простор није заштићен од пада са висине.

Радно место са повећаним ризиком јесте радно место на висини, радно место у дубини, радно место на управљању возилима и унутрашњем транспорту (виљушкари, дизалице, транспортери, грађевинске и пољопривредне машине и сл.) и друго радно место утврђено актом о процени ризика послодавца на којем, и поред потпуно примењених мера у складу са овим законом, постоје околности које могу да

ДОНЕТ ЈЕ ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОДСТИЦАЈИМА У ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ

1. Увод

Народна скупштина Републике Србије донела је Закон о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 35 од 29. априла. 2023. године – у даљем тексту: Закон о изменама и допунама).

Овај закон објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 35/23 од 29. априла 2023. године и ступио је на снагу наредног дана од дана објављивања, осим члана 8, којим су уређени подстицаји за женску телад од квалитетних приплодних крава првотелки, а који се примењује од 1. јануара 2023. године.

Главни разлог доношења Закона о изменама и допунама је усклађивање са Законом о изменама и допунама Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 114 од 30.11.2021.године) о којем смо писали у ПС 22 и 23/21. Подсећамо на то да су те измене и допуне биле донете због испуњења међународних обавеза и примена захтева из одредаба Секторског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ у области подршке пољопривреди и руралном развоју (ИПАРД).

2. Електронско поступање приликом остваривања права на подстицаје

У циљу модернизације и убрзања процеса уписа података, промене података у Регистру пољопривредних газдинстава (РПГ), као и одобравања и исплате подстицаја у пољопривреди, уведен је нови информациони систем еАграр, који је почео са радом 20. марта 2023. године. Сви пољопривредни произвођачи од тог датума могу да ажурирају податке и обнове статус својих пољопривредних газдинстава у електронском регистру пољопривредних газдинстава (еРПГ – eagrar.gov.rs) еАграр.

У складу са тим, измењене су одредбе члана 7. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју којим је био уређен поступак за остваривање права на подстицаје у смислу да се уводи електронско поступање и додати су нови чланови 7а до 7г с тим у вези.

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се и води електронски, путем софтверског решења еАграр.

Софтверско решење еАграр успоставља и њиме управља Управа за аграрна плаћања (у даљем тексту: Управа), а орган државне управе надлежан за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе пружа техничку подршку у успостављању и вођењу софтверског решења еАграр.

Министар детаљније прописује електронску форму у којој се Управи достављају поднесци и прилози, а странкама решења у поступку за остваривање права на подстицаје, као и начин обезбеђења подршке корисницима подстицаја у вези са електронским поступањем.

Покретање поступка за остваривање права на подстицаје уређено је одредбама члана 7а Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се по захтеву корисника подстицаја који се подноси Управи. Овај поступак покреће се и на други начин (по пријави на конкурс, подношењем захтева банци за одобрење кредитне подршке и др.) у складу са овим законом и посебним прописом којим се ближе уређују услови и начин остваривања права на поједине врсте подстицаја.

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се попуњавањем одговарајућег електронског обрасца захтева, односно пријаве путем софтверског решења еАграр, који се потписује регистрованом шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости, у складу са законом којим се уређују

ДОНЕТ ЈЕ ПРАВИЛНИК О ОРГАНИЗАЦИЈИ И ПОСЛОВИМА УЧЕСНИКА У ФУНКЦИОНИСАЊУ СИСТЕМА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОДАТАКА НА ПОЉОПРИВРЕДНИМ ГАЗДИНСТВИМА

На основу члана 33. став 12. Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13 – др. закон, 101/16, 67/21 – др. закон и 114/21, у даљем тексту: Закон), Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде донео је Правилник о организацији и пословима учесника у функционисању система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима (у даљем тексту: Правилник).

Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 37/23 од 5. маја 2023 године и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, односно од 13. маја 2023. године. Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о организацији и пословима учесника у функционисању система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима која учествују у FADN систему („Службени гласник РС“, број 37/17).

Овим правилником ближе се прописује организација учесника у Систему рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима (Farm Accountancy Data Network – у даљем тексту: FADN) и њихови послови, методологија прикупљања података са пољопривредних газдинстава која учествују у FADN систему, начин и рокови прикупљања података, као и начин и услови коришћења података у оквиру FADN система.

Према одредбама члана 33. Закона, FADN је скуп података о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава, који се добијају на основу спровођења годишњег истраживања на пољопривредним газдинствима у складу са посебним прописима.

FADN систем обухвата спровођење годишњег истраживања и прикупљања података о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: FADN истраживање), организациону структуру FADN система, према утврђеној методологији прикупљања и начину коришћења

података са пољопривредних газдинстава која учествују у FADN систему.

Министарство успоставља FADN систем, који чине:

- 1) Национални одбор за праћење FADN система;
- 2) Национално тело за организацију и спровођење FADN истраживања;
- 3) Регионална координациона тела;
- 4) Канцеларије за прикупљање рачуноводствених FADN података;
- 5) републичка организација надлежна за послове статистике;
- 6) **пољопривредна газдинства** (FADN газдинства).

За праћење FADN система, у складу са прописима којима се уређује државна управа, министар решењем оснива посебну радну групу – Национални одбор за FADN систем (у даљем тексту: Национални одбор).

Послове Националног тела за организацију и спровођење FADN истраживања обавља Министарство.

Пољопривредно FADN газдинство је пољопривредно газдинство које добровољно учествује у FADN истраживању. Према томе, обавеза вођења рачуноводствене евиденције за физичка лица која нису обвезници ПДВ а носиоци су пољопривредних газдинстава и даље не постоји.

Извештај за пољопривредна газдинства је резултат индивидуалних података о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава добијених на основу FADN истраживања. Најзначајнију улогу у припремању ових извештаја имају канцеларије за прикупљање рачуноводствених FADN података.

Послове канцеларије за прикупљање рачуноводствених FADN података обављају **саветодавне и стручне службе** у складу са Законом о обављању

ОД 8. МАЈА 2023. ГОДИНЕ СЕФ ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ О ИЗДАВАОЦУ И ПРИМАОЦУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ ИЗ ЛОКАЛНЕ БАЗЕ ПОДАТАКА КОРИСНИКА, ТЈ. ИЗ XML ДОКУМЕНТА

Обавештавамо кориснике система електронских фактура на још једну измену у оперативном раду система након верзије 3.3, која по објављивању измена није доспела у први план и која је свој ефекат обзанила тек када су измене уграђене у продукциону верзију.

О изменама и допунама СЕФ, које технички носе назив верзија 3.3, писали смо у **ПС 9/23** у посебном чланку „Нове измене у СЕФ – верзија 3.3“ и у њему апострофирали најзначајније измене.

Ове измене су у демо верзију унете 26. априла 2023. год. а у **продукционој верзији су оперативне од 8. маја 2023. године.**

Посебну пажњу завређује још једна исправка, која јесте поменута у чланку, али чија је важност откривена тек по обезбеђивању коригованих функционалности на продукционом порталу, након ове надоградње система.

Неколико претплатника јавило се Привредном саветнику након што су уочили да електронска фактура уопште не садржи адресу купца, тј. примаоца рачуна, или су на њој наведени подаци о називу купца који не одговарају пословном имену и другим подацима обвезника у АПР.

У документу Министарства финансија који специфицира садржај измена и исправки, који је 26. априла 2023. године објављен на сајту efaktura.gov.rs у тачки 2.13 – Исправке: под ред. бр. 4 наведено је да је извршено: *Изједначавање изгледа ПДФ и XML везано за податке пошиљача и примаоца – ПДФ користи податке о примаоцу и пошиљачу искључиво из XML датотеке.*

Практична импликација ове измене је да ће ПДФ докуменат електронске фактуре садржавати идентификационе податке примаоца, тј. купца (нпр. назив, адреса, ПИБ итд.), као и издаваоца из интерног регистра издаваоца, тј. из локалне базе података у XML облику за конкретног купца.

Пре ових измена СЕФ је проверавао XML документе по ПИБ и матичном броју и из базе АПР узимао податке о називу пошиљача и примаоца, па их приказивао на електронској фактури у ПДФ.

Међутим, након извршене измене од 8. маја 2023. (односно реално од суботе 6. маја 2023. год.) извршио је промену да врши исту проверу, али не узима податке о пословним субјектима из базе АПР, већ директно са пристиглог XML документа.

Ово јесте битна измена када се електронска фактура преко СЕФ учитава и шаље као XML документ или преко информационог система издаваоца који је путем АПИ повезан са системом електронских фактура, јер када издавалац у својој интерној бази пословних партнера нема ажурне, тачне и са регистром АПР усклађене податке о својим купцима, генерисаће електронску фактуру која садржи одређену формалну грешку.

Када је у питању одређени податак који је обавезан по члану 42. Закона о ПДВ, односно по Правилнику о ПДВ (као што су, нпр., назив, адреса, ПИБ обвезника и сл.), а електронска фактура субјекта који је извршио промет добара или услуга у којој је обрачунат ПДВ, услед наведеног, не садржи неки од тих података, купац – прималац електронске фактуре неће имати право на одбитак претходног пореза по основу такве електронске фактуре јер не задовољава услов формалне исправности рачуна који је прописан чланом 28. Закона о ПДВ.

ИСПРАВКА ГРЕШАКА – СТОРНИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКОГ ФАКТУРИСАЊА И ЕЛЕКТРОНСКОГ ЕВИДЕНТИРАЊА ОБРАЧУНА ПДВ

У пракси се често поставља питање на који начин треба поступати приликом коришћења Система електронских фактура (у даљем тексту: СЕФ) када је реч о сторнирању послатих докумената преко СЕФ. Сторнирање документа уобичајено се врши када документ садржи грешку. У смислу примене Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ), грешка се превасходно везује за погрешну примену правила обрачуна ПДВ у моменту настанка пореске обавезе и/или правила издавања рачуна у складу са Законом о ПДВ. У складу са одредбом члана 5. важећег Правилника о елементима електронске фактуре, форми и начину доставе пратеће и друге документације кроз систем електронских фактура, начину и поступку електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура и начину примене стандарда електронског фактурисања („Службени гласник РС“, бр. 69/21, 132/21 и 46/22) издавалац у СЕФ сторнира електронску фактуру (у даљем тексту: ЕФ) **која није требало да буде издата или је погрешно¹ издата.**

Са почетком примене Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 44/21, 129/21 и 138/22 – у даљем тексту: ЗЕФ) сведоци смо да **разлози** због којих долази до сторнирања ЕФ могу бити различити и не нужно увек везани за сам садржај послатих ЕФ. У том смислу поставља се питање **начина** на који субјекти у промету треба да поступе, у смислу евидентирања релевантних података на СЕФ, у Обрасцу ПОПДВ и Обрасцу ПППДВ (у даљем тексту: пореска пријава).

Начелно, процедура коју је потребно спровести одређена је одговорима на следећа питања:

1. Шта представља конкретан разлог за сторнирање документа?

2. Да ли је реч о ЕФ која је издата пореском обвезнику, односно лицу које има право на рефакцију?

3. У којем моменту, односно пореском периоду се спроводи сторнирање, односно исправка грешке и издавање нове ЕФ (уколико постоји обавеза издавања нове ЕФ)?

4. Да ли је потребно прибавити потврду примаоца да ПДВ исказан у рачуну ово лице није користило као свој претходни порез?

5. Када је ова потврда достављена?

Да ли је потребно извршити евидентирање података у електронској евиденцији обрачуна ПДВ (у даљем тексту: ЕЕО ПДВ)?

Очекујемо да се у наредном периоду одређена питања додатно разјасне и отклоне постојеће недоумице, посебно са доношењем Правилника о електронском фактурисању и даљим развојем и унапређењем СЕФ.

1. Исправка грешака у електронским фактурама

1.2. Примена члана 44. Закона о ПДВ

У складу са чланом 44. став 1. Закона о ПДВ, ако обвезник ПДВ у рачуну исказе **већи** износ ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, односно износ ПДВ **а да за то није имао обавезу** у складу са овим законом, дужан је да тако исказани ПДВ плати. **Процедура** исправке погрешно издатих рачуна и више обрачунаог ПДВ прописана је чланом 44. став 2. Закона о ПДВ у смислу да уколико је обвезник ПДВ **исказао већи износ пореза од оног који дугује у складу са Законом о ПДВ, односно извршио обрачун ПДВ а да за то није имао обавезу**, има право да исправи износ ПДВ уколико је издао нови рачун, сторнирао рачун који није требало да буде издат и

¹ Претпостављамо да се погрешно издатом ЕФ сматра, у складу са овом одредбом, ЕФ која **садржи** грешку.

БЕСКАМАТНЕ ПОЗАЈМИЦЕ ИЗМЕЂУ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА – ОСВРТ НА МИШЉЕЊЕ МФИН, 011-00-805/2022-04 ОД 31.01.2023. ГОДИНЕ

1. Увод

Честе ситуације у пракси су „бескаमतне“ позајмице између лица која се сматрају повезаним у смислу члана 59. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 118/21 – у наставку: ЗПДПЛ). Потреба за одржавањем ликвидности, за финансирањем одређених улагања и сл., само су неки од разлога позајмљивања средстава од повезаних лица. Могућност да се средства прибаве по једноставнијем и бржем поступку, већа флексибилност у враћању или чак могућност да и не буду враћена, финансирање по каматној стопи која је нижа од тржишне, чести су разлози прибегавању финансирању од стране повезаних лица, на уштрб финансирању од стране банака и неких других кредитора као неповезаних лица. У одређеним ситуацијама може се и поставити питање да ли су бескаमतне позајмице уопште позајмице или је реч заправо о доприносу власника капитала пословном субјекту којем су средства дозначена.

Циљ овога чланка није анализа свих ситуација по основу трансакција бескаमतних позајмица између повезаних лица. Његов повод је мишљење МФИН, бр. 011-00-805/2022-04 од 31.01.2023. године, које смо објавили у ПС 6/23 и за које сматрамо да је дискутабилно, што ћемо покушати да објаснимо у наставку. Мишљење се односи на признавање расхода од камата путем укамаћења дисконта по основу бескаमतне позајмице коју је нерезидентно матично правно лице дало резидентном правном лицу које примењује пуне МСФИ (мада нема разлика у односу на ситуацију да се ради о лицу које примењује МСФИ за МСП, или Правилник за микро и друга правна лица¹). Одређене делове тог мишљења наводимо у наставку:

„Међутим, уколико је конкретни зајам уговорен по нешто другачијој каматној стопи – вишој или нижој него што је тржишна каматна стопа у конкретним околностима – зајмодавац и зајмопримац су (у великом броју случајева) дужни да методом ефективне каматне стопе, примењујући тржишну уместо уговорене каматне стопе, прерачунају дисконтовану вредност датог, односно добијеног зајма – и по тој фер вредности признају средство, односно обавезу, а разлику евидентирају као добитак или губитак.

Посебно указујемо да уколико је зајам између повезаних правних лица под заједничком контролом (што је случај из предметног питања), односно између зависног правног лица и власника (физичког лица или матичног правног лица) – тај добитак или губитак настао као разлика између обрачунате фер вредности и номиналне трансакционе вредности суштински представља допринос власника или расподелу власницима. У том случају, независно од уговореног плана отплате, и зајмодавац и зајмопримац евидентирају приходе, односно расходе од камате применом ефективне каматне стопе – развојем дисконта по тржишној каматној стопи – чиме ће се обрачуната (уместо уговорене) главница укамаћивати до износа који стварно треба да се отплати.

Дакле, имајући у виду све наведено, мишљења смо да је у конкретном случају Порески обвезник поступио исправно са рачуноводственог аспекта и са становишта примене релевантних МСФИ, с обзиром да је на основном рачуну обавеза по основу добијеног Зајма, исказан Зајам у висини номиналне вредности истог, док је обрачунати дисконт признат на корективном рачуну као умањење основног рачуна Зајма. Такође, обавезе по основу Зајма накнадно су одмеравање по амортизованој вредности, тако што је укупно обрачунати дисконт амортизован и исказан у пословним књигама Пореског обвезника на терет расхода од камата у свакој пословној години...

¹ Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20).

УТАЊЕНА КАПИТАЛИЗАЦИЈА И ОБРАЧУН КАМАТА „ВАН ДОХВАТА РУКЕ“

У овом чланку бавимо се специфичностима утврђивања цена „ван дохвата руке“ код зајмова и кредита између повезаних правних лица у складу са српским пореским законодавством.

На почетку чланка дат је преглед каматних стопа „ван дохвата руке“ које је утврдио Министар финансија.

Каматне стопе „ван дохвата руке“ које је утврдио Министар финансија

	2022. год.	2021. год.	2020. год.
ЗА ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ (СЕМ БАНАКА И ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА)			
Краткорочни кредити у RSD	3,12%	3,69%	4,71%
Дугорочни кредити у RSD	3,39%	3,90%	5,55%
Краткорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,25%	2,32%	2,64%
Дугорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,73%	2,83%	2,87%
Краткорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	6,94%	није објављена	7,84%
Дугорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	није објављена	6,86%	7,52%
Краткорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	1,85%	1,57%	4,83%
Дугорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	3,54%	4,01%	4,05%
ЗА БАНКЕ И ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА			
Краткорочни кредити у RSD	0,50%	0,67%	1,92%
Дугорочни кредити у RSD	2,86%	3,79%	2,71%
Кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	2,75%	2,83%	3,11%
Кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	3,91%	3,94%	3,87%
Кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	2,61%	2,61%	2,54%
Кредити у SEK и динарски кредити индексирани у SEK	3,96%	3,96%	3,92%
Кредити у RUB и динарски кредити индексирани у RUB	2,31%	2,56%	3,23%
Кредити у GBP и динарски кредити индексирани у GBP	1,88%	1,88%	1,88%

Наведене каматне стопе примењују се и на зајмове између повезаних лица.

ПОРЕЗ ПО РЕШЕЊУ НА ПРИХОДЕ НЕРЕЗИДЕНТНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ПО ОСНОВУ ЗАКУПА И ПОДЗАКУПА НЕПОКРЕТНОСТИ И ПОКРЕТНИХ СТВАРИ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ (ОД ИСПЛАТИЛАЦА КОЈИ НИСУ ДУЖНИ ДА ОБРАЧУНАВАЈУ ПОРЕЗ ПО ОДБИТКУ)

У складу са чланом 40. ст. 7. и 8. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), на приходе од **закупа и подзакупа** (у даљем тексту: (под)закуп) **непокретности и покретних ствари на територији Републике, које нерезидентно правно лице остварује од исплатиоца који није дужан да обрачунава, обуставља и плаћа порез по одбитку**, обрачунава се и плаћа порез по решењу по стопи од **20%**, ако уговором о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: УИДО) није другачије уређено.

Нерезидентно правно лице – прималац прихода дужно је да у року од 30 дана од дана остваривања прихода, преко пореског пуномоћника одређеног у складу са прописима којима се уређују порески поступак и пореска администрација, поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу (на основу које надлежни порески орган доноси решење), и то у општини:

- на чијој територији се налази непокретност која је предмет (под)закупа, односно

- на чијој територији се налази седиште или пребивалиште исплатиоца прихода, односно пореског пуномоћника, по основу (под)закупа покретних ствари.¹

Сходно наведеном, када нерезидентно правно лице остварује приходе од (под)закупа непокретности и покретних ствари на територији Србије од:

- резидентног или нерезидентног физичког лица;
- предузетника који је паушално опорезован;²

- другог нерезидентног правног лица;
- амбасаде стране државе;
- своје сталне пословне јединице (нпр. огранка), преко које обавља делатност на територији Србије;
- сталне пословне јединице другог нерезидентног правног лица,

порез на тако остварени приход обрачунава се и плаћа по решењу надлежног пореског органа, осим уколико УИДО није другачије уређено.

Напомињемо да уколико **приход од (под)закупа непокретности и покретних ствари на територији Републике остварује огранка нерезидентног правног лица** у вези са обављањем делатности на територији Републике (нпр. делатности изнајмљивања некретнина) и приход (као такав) евидентира у својим пословним књигама, на тако остварени приход огранка не обрачунава се и не плаћа порез по решењу, у складу са чланом 40. став 12. ЗПДПЛ (**остварени приход огранка улази у његову основицу за опорезивање и опорезује се порезом на добит у складу са ЗПДПЛ**). По овом питању Министарство финансија издало је мишљење бр. 413-00-226/2017-04 од 25.01.2018. године, које смо објавили у ПС 5/18.

Пореска пријава за обрачун пореза на добит по решењу подноси се на Обрасцу ПП КДЗН – **Пореска пријава за порез на добит по решењу**, чија је садржина прописана *Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које остварује нерезидентно правно лице* (у даљем тексту: *Правилник*).³ Пореска пријава подноси се искључиво електронским путем, употребом електронских сервиса Пореске управе, на начин прописан *Правилником*

¹ Члан 40. став 10. ЗПДПЛ.

² О спорном мишљењу Министарства финансија које се тиче обавезе обрачунавања пореза на добит по одбитку од стране предузетника паушалаца писали смо у претходном броју часописа. Према нашем мишљењу, предузетници паушалци, с обзиром на то да немају обавезу вођења пословних књига, немају ни обавезу обрачунавања и плаћања пореза на добит по одбитку. Према томе, на приходе од (под)закупа непокретности и покретних ствари на територији Републике, које нерезидентно правно лице оствари од предузетника паушалаца, обрачунава се и плаћа порез по решењу.

³ Када нерезидентно правно лице остварује приход од (под)закупа непокретности и покретних ствари на територији Републике од исплатиоца који има обавезу да обрачуна, обустави и уплати порез по одбитку, пореска пријава подноси се на Обрасцу ПДПО/С, о чему смо писали у ПС 9/2023.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

1. Увод

Годишњи извештај о пословању (у наставку: ГИП) представља свеобухватни приказ развоја и пословања привредног субјекта у претходном временском периоду са погледом на планове у вези са његовим будућим развојем. У том смислу, он садржи и финансијску анализу досадашњег пословања привредног субјекта и планове за будућност засноване управо на досадашњим резултатима, као и приказ неизвесности.

Поједине категорије пословних субјеката имају обавезу да у свом годишњем извештају наведу и одређене додатне информације (извештај о корпоративном управљању, нефинансијско извештавање и извештај о плаћањима ауторитетима власти), о чему пишемо на одговарајућем месту у наставку.

Напомињемо, извештај о корпоративном управљању, нефинансијско извештавање и извештај о плаћањима ауторитетима власти нису посебни, тј. независни извештаји у односу на ГИП, већ онда када постоји обавеза њиховог састављања, они су саставни део ГИП-а.

У наставку се нећемо бавити консолидованим ГИП (нити консолидованим нефинансијским извештавањем и консолидованим извештајем о плаћањима ауторитетима власти), јер смо о њему писали у ПС 8/23, али ће одређене напомене у вези са појединим питањима ипак бити дате.

2. Обвезници састављања и достављања ГИП-а

Обвезници састављања ГИП-а, као и основни структурни елементи тог извештаја, уређени су чланом 34. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон; у наставку: Закон о рачуноводству).

Обавезу састављања ГИП-а немају физичка лица (дакле предузетници, што је потврђено и мишље-

њем МФИН бр. 011-00-00690/2020-16 од 2.11.2020. године које смо објавили у ПС 21/20), **већ ту обавезу имају**, у зависности од величине у коју су разврстана¹, **искључиво правна лица**, и то:

1. Разврстана као велика правна лица;
2. Разврстана као средња правна лица;
3. Друштва од јавног интереса², без обзира на њихову величину, и
4. Разврстана као мала или микро правна лица, а која су у претходној пословној години била разврстана као велика или средња, а при том није реч о јавним друштвима у смислу прописа којима се уређује тржиште капитала.

Из претходног произлази да **новооснована** правна лица која су у години оснивања разврстана као мала или микро правна лица немају обавезу састављања ГИП-а за ту пословну годину (изузев ако је реч о друштвима од јавног интереса). Такође, правна лица која су у две узастопне пословне године разврстана као мала или микро правна лица, немају обавезу састављања ГИП-а (осим ако је реч о друштвима од јавног интереса). Претходно произлази из члана 34. став 5. Закона о рачуноводству, а на основу члана 6. став 13.

- 1 Имајући у виду одредбе члана 6. Закона о рачуноводству.
- 2 Друштвом од јавног интереса, у складу са чланом 2. став 1. тачка 22) Закона о ревизији („Службени гласник РС“, бр. 73/2019 – у наставку: Закон о ревизији) сматра се:
 - 1) правно лице разврстано као велико;
 - 2) правно лице означено као јавно друштво у прописима који уређују тржиште капитала (јавно друштво је издавалац који је успешно извршио јавну понуду хартија од вредности у складу са проспектом чије је објављивање одобрила Комисија за хартије од вредности, или је реч о издаваоцу чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, односно мултилатералној трговачкој платформи (МТП) и организованог трговачкој платформи (ОТП) у Републици Србији, и
 - 3) правно лице које је Влада Републике Србије (на предлог надлежног министарства) прогласила да је од јавног интереса за Републику Србију.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ РАЧУНОВОДСТВА

1. Утврђивање прихода од продаје станова у току изградње у складу са МСФИ 15 *Приходи по основу уговора са купцима*

Питање:

Привредно друштво које примењује пуне МСФИ, поред претежне трговинске делатности, започело је изградњу стамбеног објекта за даљу продају. Сви трошкови изградње објекта који су настали до краја пословне године укључени су у цену коштања која је исказана на залихама недовршене производње на рачуну 110 и 630. За један број станова закључени су купопродајни уговори по којима су купци уплатили авансе из одобрених кредита. По уплатама аванса није књижена продаја станова, као ни приходи, јер станови још нису усељиви и нису завршени до краја пословне године.

У поступку пореске контроле инспектор је наложио да утврдимо приход од продаје станова у висини наплаћених аванса без приказивања трошкова изградње на рачунима 110 и 630 који су настали до краја пословне године. Интересује нас да ли је инспектор у праву и да ли је поступио у складу са важећим прописима?

Одговор:

У вези са питањем утврђивања прихода по основу наплаћених аванса за део грађевинског објекта (станова) у изградњи у складу са МСФИ 15 – Приход од уговора са купцима, треба узети у обзир следеће одредбе тог стандарда:

1. Према параграфу 31 МСФИ 15 ентитет признаје приход када (или пошто) ентитет испуни обавезу извршења преносом обећаних добара или услуга (то јест имовине) до купца. Имовина се преноси када (или пошто) купац стекне контролу над том имовином.

Параграфом 32 МСФИ 15 прописано је да за сваку обавезу извршења идентификовану у складу са парагра-

фима 22-30, ентитет одређује на почетку састављања уговора да ли се обавеза извршења испуњава током неког временског периода (у складу са параграфима 35–37) или у једном тренутку у времену (у складу са параграфом 38). Ако ентитет не испуњава обавезу извршења током неког временског периода, обавеза извршења се испуњава у једном тренутку у времену.

У случају када привредно друштво у току изградње грађевинског објекта изврши продају економско дељивих целина (станова, гаража, пословног простора) за које унапред наплати аванс, приход од продаје утврђује током времена испуњења уговором преузете обавезе у складу са параграфом 35(б) МСФИ 15, којим је прописано да ентитет преноси контролу над добрима или услугама током времена и тако испуњава обавезу извршења и признаје приход током времена, ако извршење обавеза од стране ентитета ствара или повећава имовину (на пример, недовршене производе) коју купац контролише док се имовина ствара или повећава (видети параграф Б5). Када купац закључи уговор о куповини непокретности у изградњи коју је платио унапред, на тај начин он стиче недовршени производ који контролише док се ствара јер га може у свакој фази изградње продати и остварити корист, односно приход од те продаје.

Напомињемо да грађевински објекти могу бити предмет продаје у свим степенима изграђености (видети члан 133. Правилника о ПДВ). Према Закону о промету непокретности, уговор о промету непокретности закључује се у облику јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе. Закључењем уговора о продаји стана који је у изградњи за који купац продавцу плаћа уговорену цену пре завршетка изградње, долази до промене власничких улога, тако што купац постаје власник стана у изградњи чију изградњу наставља да контролише до потпуног завршетка као своју имовину, а продавац преузима обавезу да купцу заврши започету изградњу стана. У том случају продати стан

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА СА ВЕБИНАРА О КОНТРОЛИ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА ОД 17. МАЈА 2023. ГОДИНЕ

1. Бројеви фактура на увозној ЈЦИ и у Обрасцу 70 којим се плаћа тај увоз треба да буду идентични

Питање:

Приликом плаћања добављачу из иностранства за увезену робу дужни смо да у Налог за плаћање према иностранству (Слог 70) унесемо број фактуре тог добављача, који мора да буде бити идентичан броју фактуре на увозној декларацији, тј. на ЈЦИ УВ-4. Пошто су нам увозна царинења, по правилу, везана за више фактура које испоставља добављач из иностранства, приликом попуњавања ЈЦИ УВ-4 наш шпедитер не унесе бројеве свих фактура, већ само број прве или евентуално бројеве још две фактуре. Приликом плаћања ми у Налогу за плаћање наводимо бројеве свих фактура по којима плаћамо конкретни увоз, али се бројеви фактура не слажу са бојевима фактура на увозној ЈЦИ.

Поставља се питање како да решимо овај проблем, поготово што се показује да са шпедитером није могуће постићи неки договор?

Одговор:

1. Уколико при подношењу ЈЦИ за увоз шпедитер није царинском органу поднео сва прописана документа (у случају који описујете нису достављене све фактуре за конкретан увоз, или бар подаци о свим фактурама нису наведени у Рубрици 44 увозне ЈЦИ), није нам јасно како је царински орган прихватио такву декларацију. Овде се очигледно ради како о одговорности царинског заступника, тако и о одговорности надлежног царинског органа. Ово тим пре што је Управа царина Републике Србије 17. децембра 2020. године¹

свим царинарницама упутила акт број: 148-I-030-01-426/11/2020 у којем се, између осталог, наводи:

„... како нас је обавестила НБС, у Упутству о изменама и допунама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством за налоге којима се врши наплата и плаћање по пословима редовног извоза и увоза робе прописане су нове рубрике у којима се наводе подаци који се односе на **број, годину и износ фактуре/профактуре**, при чему је наведено да ти подаци треба да одговарају подацима наведеним у рубрици 44 ЈЦИ, који се у наведену рубрику ЈЦИ уносе у складу **Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку** („Сл. гласник РС“, 42/19, ... и 126/20 – у даљем тексту: Правилник).

С тим у вези, а на основу обавеза које произилазе из Споразума о сарадњи у области размене података од значаја за обављање послова из надлежности Народне банке Србије и Управе царина обавештавамо вас о следећим изменама у ИСЦС-у:

1) у контроли рубрике 44 за све ЈЦИ, за приложене исправе из Прилога 8 Правилника, Кодекса шифара за попуњавање исправа у царинском поступку, под XXIV. (Приложене исправе и додатне информације) из табеле 3. Фактурна документа, према којој се документа са шифрама Ф01, Ф02, Ф03, Ф93 и Ф99 у рубрици 44 ЈЦИ попуњавају на начин да се након шифре документа уписује број документа/година (бр./гггг), **поље, у које се уноси број фактуре, је обавезно поље, уз напомену да број фактуре може да садржи бројеве, слова и друге карактере/ознаке. Непопуњавање овог поља изазвало би тешку грешку приликом обраде ЈЦИ, тј. немогућност даљег рада на обради те декларације.**

¹ Упутством о измени Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством, објављеним у „Службеном гласнику РС“, бр. 154/20, примена нових образаца одложена је за 1. април 2021. године. У овом акту Управе царина наводи 1. јануар 2021. године као почетак

примене нових образаца платног промета са иностранством (како је иначе било првобитно прописано).

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ИЗМЕНЕ СЕФ ВЕРЗИЈА 3.3 ДОСТУПНЕ СУ НА ПРОДУКЦИОНОМ ОКРУЖЕЊУ

Министарство финансија је **8. маја 2023. године** на сајту efakture.gov.rs објавило да су последње измене и допуне СЕФ – верзија 3.3 доступне на продукционом окружењу.

Ради се о следећим изменама:

1. Омогућено је да се књижно одобрење изда и за авансну фактуру, независно од тога да ли је прималац авансну фактуру прихватио или не;

2. Омогућено је одобравање одбијене фактуре за примаоце који су субјекти јавног сектора кад се електронска фактура не евидентира у ЦРФ;

3. Измене у појединачној евиденцији ПДВ – нова и избрисана поља на корисничком интерфејсу у појединачној евиденцији ПДВ и измене у називу појединих сегмената на корисничком интерфејсу у појединачној евиденцији ПДВ;

4. Измене у збирној евиденцији ПДВ – нова и избрисана поља на корисничком интерфејсу у збирној евиденцији ПДВ и измене у називу појединих сегмената на корисничком интерфејсу у збирној евиденцији ПДВ;

5. Спровођење промене статуса код корисника који су постали субјекти јавног сектора;

6. Остало.

Детаљније о свакој о ових измена писали смо у чланку „*Нове измене у СЕФ – верзија 3.3*“ који је објављен у **ПС 9/23**.

2. ИЗМЕНА НА СЕФ ВЕРЗИЈА 3.3.1

Дана 19. маја 2023. у демо верзији система електронских фактура извршена је још једна измена означена као верзија 3.3.1.

Овим ажурирањем извршене су две измене:

– Оптимизована је апликација у циљу побољшања перформанси система, и

– У збирној евиденцији ПДВ на СЕФ додата је калкулација вредности за обрачунати ПДВ код аванса за будући промет применом прерачунате пореске стопе од 16,6667% на износ аванса који се опорезује по општој стопи ПДВ од 20%, односно применом прерачунате пореске стопе од 9,0909% на износ авансне уплате за промет који се опорезује по посебној стопи ПДВ од 10%.

Министарство финансија навело је да ће СЕФ ажурирање 3.3.1 бити доступно на продукционом окружењу 27. маја 2023. године.

3. ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА ЗА ОСНИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ

Агенцији за привредне регистре од 17. маја 2023. године пријаве за оснивање привредних друштава подnose се искључиво електронским путем, о чему смо претплатнике обавестили у Кратким информацијама у ПС 8/23.

У циљу унапређења услова за отпочињање пословања, регистрациона пријава за оснивање привредних друштава од 17. маја 2023. године подноси се Агенцији за привредне регистре искључиво у електронској форми путем посебне корисничке апликације („еРегистрација“).

У складу са изменама Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре из 2021. године, Агенција има обавезу да пријаву за оснивање привредног друштва прихвата искључиво у електронској форми, што је у складу и са концептом еУправе и дигитализације пословања целокупне привреде.

То значи да од 17. маја више не постоји могућност да се АПР пријава за оснивање привредног друштва поднесе у папирној форми.

Регистрационе пријаве за промену података подnose се Регистру привредних субјеката, као и до са-

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Обвезник ПДВ који није обрачунао ПДВ за промет страног лица за који је порески дужник, дужан је да поднесе измењену пореску пријаву у којој има право да искаже претходни порез

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ који му је обрачунао од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез, ако поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са прописима којима се уређује опорезивање ПДВ) и ако предметна добра и услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици. Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, тј. прималац добара и услуга, ако страном лице које врши промет није обвезник ПДВ у Републици, независно од тога да ли у Републици има сталну пословну јединицу и да ли је та стална пословна јединица обвезник ПДВ у Републици, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са Законом и да примљена добра или услуге користи или ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији).

Обвезник ПДВ који је за промет услуга страног лица порески дужник у складу са чланом 10. став 1.

тачка 3) Закона, дужан је да за тај промет обрачуна ПДВ и да податак о обрачунатом ПДВ искаже у прегледу обрачуна ПДВ и пореској пријави које подноси за порески период у којем је настала обавеза обрачунавања ПДВ. У истом прегледу обрачуна ПДВ и пореској пријави обвезник ПДВ има право да искаже и податак о износу претходног пореза по основу промета страног лица (ПДВ који је обрачунао у својству пореског дужника из члана 10. став 1. тачка 3) Закона) у складу са Законом. Поред тога, ако обвезник ПДВ – порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона није обрачунао ПДВ за промет страног лица за порески период у којем је настала пореска обавеза, дужан је да поднесе измењену пореску пријаву у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/22), уз напомену да у истој (измењеној) пореској пријави има право да искаже и податак о износу претходног пореза по основу промета страног лица (ПДВ који је обрачунао у својству пореског дужника из члана 10. став 1. тачка 3) Закона) у складу са Законом. (МФИН, 011-00-368/2023-04 од 25.04.2023. године)

2. Од 1. фебруара 2023. године ослобођење од плаћања ПДВ на услуге социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих могу да остваре сва правна лица (нпр. привредна друштва) регистрована за пружање тих услуга

Одредбом члана 25. став 2. тачка 11) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих, услуга установа социјалне заштите, као и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности.

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 2023. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец мај 2023. године	5. VI	7/21
2	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на web апликацији Рино – Регистар измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за мај 2023. године	5. VI	13/13, 6/18 и 9/21
3	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у мају 2023. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. VI	25/10 и 18/17
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец мај 2023. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец мај 2023. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец мај 2023. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец мај 2023. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец мај 2023. године, у складу са Законом о угоститељству	5. VI	21/19
10	Достављање Народној банци Србије извештаја о резидентима и нерезидентима – имаоцима хартија од вредности на Обрасцу ХОВ-ДАП у складу са Одлуком о извештавању о пословима с хартијама од вредности – само ако је на дан 31. маја 2023. године стање на рачуну клијента веће од нуле	7. VI ¹	16/17

¹ Крајњи рок је петог радног дана од почетка наредног месеца, а у јуну пети радни дан је 7.VI 2023. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)		117.669,00	104,9	85.485,00	105,1

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекореврени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара ($100.072 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА МАЈ 2023. ГОДИНЕ

1. Уплатом 50% просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **58.834,50** динара до **5. јуна 2023. године** ($117.669 \times 50\%$), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

СНИМЦИ ВЕБИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци онлајн вебинара** можете купити право на гледање снимака актуелних вебинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка вебинара или курса стичете овлашћење да одабрани вебинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних вебинара и курсева дат је у табели у наставку.

Рб.	Назив вебинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1.	Сторнирање електронских фактура и електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ	9.000	15.000
2.	Утврђивање годишњег пореза на доходак грађана, опорезивање фриленсера и друге актуелности у вези са опорезивањем прихода физичких лица	9.000	15.000
3.	Утврђивање пореза на имовину за 2023. годину	9.000	15.000
4.	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја за 2022. годину	9.600	18.000
5.	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ	9.000	15.000
6.	Трансферне цене	9.000	15.000
7.	Међународно опорезивање	9.000	15.000
8.	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
9.	Пословање са иностранством	9.000	15.000
10.	Послови реекспорта и извештавање о кредитним пословима са иностранством по основу ненаплаћеног извоза и ненаплаћеног увоза	9.000	15.000
11.	Примена Закона о електронском фактурисању и Закона о фискализацији	9.000	15.000
12.	Актуелности у вези са еФактурама и прописима о ПДВ, електронским евидентирањем обрачуна ПДВ и фискалним рачунима	9.000	15.000
13.	Рачуноводство привредних друштава и предузетника	27.500	27.500
14.	Рачуноводство привредних друштва и предузетника са књигама	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

Ne mora da bude problematično...

Unapredite poslovanje potpuno efikasnim rešenjima!

Vaučeri, poklon kartice?

Višenamenski ili jednonamenski.
Fizički ili elektronski.
Brza integracija sa vašim sistemom.

Loyalty programi?

Jedna platforma za sve kanale prodaje.
Model i rešenje prilagođeno vama.
Potpuna pravno finasijska sigurnost.

150+ partnera

Našu partnersku mrežu čini više od 100 firmi sa preko 150 različitih brendova.

35+ šoping centara

Naši partneri su prepoznati u više od 35 najpoznatijih šoping centara širom Srbije.

1500+ lokacija

Kupci koriste naše višenamenske vaučere na preko 1500 lokacija u 9 zemalja.

Implementacija i distribucija poklon vaučera u Jugoistočnoj Evropi:

